اولین نمایش بسته اصلاحات دموکراتیک «اردوغان» جنجالی شد

حضور زنان محجبه در پارلمان ترکیه

نسرین رضایی

عکس: Gettyimages

چند نفر از نماینده‌ها دور چهار زن روسری‌دار جمع شده و از آنها عکس می‌گیرند. برایشان تازگی دارد. یکی از نمایندگان زنی که در مجلس روسری گذاشته، می‌گوید: «من دیگر روسری خودم را برنخواهم داشت. انتظار دارم همه به تصمیم من احترام بگذارند.» برخی می‌گویند عکس‌ها خوراک مطبوعات است. حق هم دارند. می‌گویند پیش از روسری‌گذاشتن امروز نماینده‌ها، در سال ۱۹۹۹ مروه کاواکچی، نماینده زن عضو حزب رفاه به رهبری نجم‌الدین اربکان، با روسری به مجلس رفت که او را از مجلس بیرون کردند. به‌دنبال کودتای نظامی ۱۹۸۰ در ترکیه بود که پوشیدن روسری در مدارس و دانشگاه‌های ترکیه قدغن شد. اما حالا با اجرای بسته «اصلاحات دموکراتیک» اردوغان، نخست‌وزیر ترکیه، همه چیز تغییر کرده است. حالا امروز چهار نماینده زن مجلس ترکیه با روسری در مجلس حاضر شده‌اند. نمایندگانی که روسری به‌سر کرده‌اند از اعضای حزب حاکم عدالت و توسعه هستند. دولت حزب حاکم عدالت و توسعه بسته‌ای از سیاست‌های «اصلاحات دموکراتیک» را به اجرا گذاشته که ممنوعیت استفاده از حجاب در اماکن دولتی را برمی‌دارد. البته دادگاه‌ها، پاسگاه‌های پلیس و اماکن نظامی از این لغو منع حجاب مستثنا هستند. در حالی که این مساله بخشی از روند اصلاحات دموکراتیک به نظر می‌رسد، حزب اصلی مخالف می‌گوید این تصمیم نه فقط بر مبنای دغدغه برای حقوق و آزادی شهروندان، که بر اساس «انگیزه‌های سیاسی» در آستانه انتخابات پیش‌رو گرفته شده است. حزب جمهوری خلق، حزب اصلی مخالف دولت، دولت رجب طیب‌اردوغان را متهم کرده که سنت‌های سکولار ترکیه را زیر پا می‌گذارد. البته اپوزیسیون با وجود انتقادهایش نسبتا ساکت مانده است و به نظر می‌رسد که می‌خواهد پیش از انتخابات تنش را پایین نگاه دارد. منع پوشش اسلامی از قوانینی بود که گروه‌های سیاسی سکولار و اسلام‌گرای ترکیه را مقابل یکدیگر قرار داده بود. مخالفان می‌گویند اصلاحات دولت چندان قابل ملاحظه نیست و تنها برای جذب رای در انتخابات پیش‌رو انجام می‌گیرد. حال آنکه حزب حاکم عدالت و توسعه از مدت‌ها پیش لغو منع حجاب را وعده داده بود. همسران عبدالله گل، رییس‌جمهوری و رجب طیب اردوغان، نخست‌وزیر ترکیه هر دو محجبه هستند. با این حال حامیان اردوغان می‌گویند با تصویب قانون جدید، آزادی بیان مذهبی به کشوری که ۹۸درصد جمعیت آن مسلمان است، بازمی‌گردد. از آغاز تاسیس جمهوری ترکیه، بسیاری از سکولارها روسری را به چشم یکی از نمادهای اسلام سیاسی نگریسته‌اند. به این ترتیب اجازه استفاده از روسری برای بعضی‌ها به منزله به چالش‌کشیدن بنیان‌های سکولار جمهوری ترکیه است. بسته اصلاحات دموکراتیک اردوغان جدا از بحث لغو منع استفاده از حجاب در اماکن دولتی، شامل موارد دیگری هم هست. مهم‌ترین محور این اصلاحات اعطای حقوقی به اقلیت کرد ترکیه است. اردوغان در این طرح پیشنهاد کرده که حد نصاب ۱۰درصدی در کسب آرا، که تاکنون مانع از ورود نمایندگان احزاب کرد و دیگر اقلیت‌ها به مجلس شده، کاهش یابد. او همچنین گفته است این امکان وجود دارد که شهرها به جای نام‌های ترکی به نام‌های کردی‌شان خوانده شوند. مطابق این طرح تدریس زبان‌های غیرترکی در مدارس خصوصی آزاد خواهد بود، اما منتقدان می‌گویند که بسیاری از خانواده‌های کرد توانایی مالی فرستادن کودکانشان به مدارس خصوصی را ندارند. گلتن کشانک، از رهبران ارشد حزب آشتی و دموکراسی، عمده‌ترین تشکیلات قانونی کردهای ترکیه، گفته که طرح اردوغان اهداف انتخاباتی دارد و نمی‌توان آن را بسته اصلاحات دموکراتیک دانست. کشانک گفته این اصلاحات پیشنهادی هیچ‌یک از انتظارات کردهای ترکیه را برآورده نمی‌کند. این چهره برجسته کردهای ترکیه گفته است: «این بسته در پی پاسخگویی به نیازهای مردم نیست، این بسته‌ای است که به نیازهای حزب عدالت و توسعه جواب می‌دهد.» مخالفان دولت همچنین از عدم‌توجه اصلاحات پیشنهادی به حقوق علویان ترکیه، که از اقلیت‌های ناراضی به شمار می‌روند، انتقاد می‌کنند. اما منابع نزدیک به دولت می‌گویند که اصلاحات دیگری نیز برای اعطای حقوقی به جامعه علوی، که جمعیتش تا ۲۰میلیون‌نفر تخمین زده می‌شود، در راه است. حال آنکه توافقات صلح دولت ترکیه با حزب کارگران کردستان، پ‌ک‌ک اخیرا با چالش‌هایی مواجه شده است. حزب کارگران کردستان که به توافق آتش‌بس با دولت ترکیه رسیده بود، اخیرا به دلیل آنچه فقدان اراده دولت به اصلاحات اساسی در زمینه حقوق کردها می‌خواند خروج نیروهای خود از خاک ترکیه را متوقف کرده است.

اخبار ضدونقیض از استعفای «صائب عریقات»

صائب عریقات، مذاکره‌کننده ارشد تشکیلات خودگردان فلسطین، بنابر گزارش شبکه ۱۰ رژیم‌صهیونیستی استعفای خود را به محمود عباس تقدیم کرده است. این شبکه علت استعفای عریقات را اعتراض به روند مذاکرات با اسراییل و عدم بررسی مسایل مهم میان دو طرف عنوان کرد. **(ایسنا)**

«پوتین» قدرقدرت

ولادیمیر پوتین، رییس‌جمهوری روسیه در صدر فهرست قدرتمندترین افراد جهان قرار گرفت. مجله فوربس، فهرست قدرتمندترین افراد جهان در سال ۲۰۱۳ را منتشر کرده که در صدر این فهرست، ولادیمیر پوتین، رهبر روسیه قرار دارد. پس از او باراک اوباما، و شی جینپینگ، رییس‌جمهوری چین قرار دارند. **(فوربس)**

کرانه باختری تا ابد تحت کنترل امنیتی ماست

بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم اسراییل، در مراسم چهلمین سالگرد جنگ اکتبر مدعی شد: مرزهای امنیتی اسراییل تا مرز اردن است و این برای امروز یا فردا نیست بلکه تا ابد به همین منوال خواهد بود و ارتش اسراییل همواره باید آمادگی مقابله با هر رخدادی را داشته باشد. **(ایسنا)**

کری: در «شنود» زیاده‌روی کرده‌ایم

آمریکا جاسوسی از صندوق بین‌المللی پول را متوقف کرد

شرق: با عمیق‌ترشدن تنش‌های ناشی از رسوایی شنود سازمان امنیت ملی آمریکا NSA، پس از نزدیک به پنجماه وزیر خارجه آمریکا مستقیما درباره آن سخن گفت و در اولین اظهارنظر اذعان کرد آمریکا در جاسوسی‌هایش زیاده‌روی کرده است. او البته از اقدامات آمریکا در این زمینه دفاع کرد و گفت تاکنون با شنود مکالمات توانسته جان‌های بسیاری را از حملات تروریستی حفظ کنیم. به گزارش «بی‌بی‌سی»، او در کنفرانسی در لندن از طریق لینک ویدیویی گفت: «ما از سقوط هواپیماها، انفجار ساختمان و ترور انسان جلوگیری کردیم، چون در زمانی مناسب از نقشه‌های آنها خبردار شدیم.» او گفت: «به شما اطمینان می‌دهم که از مردم بی‌گناه در این روند سوءاستفاده نشده و فقط تلاشی برای جمع‌آوری اطلاعات بوده. بله در مواردی نیز زیاده‌روی نامتناسبی شده است.» این درحالی است که دو روز پیش جیمز کلپر، رییس اداره اطلاعات ملی آمریکا، به کمیته اطلاعاتی مجلس نمایندگان ایالات‌متحده گفت هدف اصلی عملیات جاسوسی این کشور، اطلاع از اهداف و تصمیم‌های رهبران جهان بوده است و افزود تلاش برای اطلاع از نیات و اهداف رهبران کشورهای دیگر، «سرلوحه» سیاست اطلاعاتی ایالات‌متحده است. دیمیتری مدودف نخست‌وزیر روسیه هم با این ایده همدلی کرده و گفته این جاسوسی‌ها غیرمعمولی نبوده است اما نباید کاملا به صورت خودخواهانه و نفع‌طلبانه باشد. کری در ادامه افزود با همکاری رییس‌جمهور آمریکا تلاش می‌کند از اقدامات نامتناسب بعدی آژانس امنیت ملی آمریکا جلوگیری کند. یکی از نخستین نتایج بازبینی که کری و پیش از آن اوباما وعده داده بود، درخواست رییس‌جمهور از آژانس امنیت ملی آمریکا برای توقف جاسوسی از پایگاه‌های صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی بود. به گزارش رویترز یکی از مقامات آمریکا اعلام کرد: باراک اوباما، رییس‌جمهوری آمریکا در چند هفته اخیر جاسوسی‌ها را محدود کرده و از آژانس امنیت ملی این کشور خواسته تا استراق‌سمع از پایگاه‌های سازمان ملل را نیز متوقف کند.

اعتراف مقامات آمریکایی به اشتباه بعد دیگری هم دارد و آن تلاش برای یافتن مقصری دیگر است. از جمله این تلاش‌ها سخنان کیت الکساندر، رییس آژانس امنیت ملی آمریکاست که دیپلمات‌های این کشور را مقصر دانست و گفت این قانونگذاران و دیپلمات‌ها بودند که مشخص کردند ما از چه افراد یا سازمان‌هایی جاسوسی کنیم. در همین حال هیاتی از مقام‌های عالیرتبه امنیتی آلمان و اتحادیه اروپا که به ایالات‌متحده سفر کرده‌اند، در مورد «جاسوسی» و «رصد» مکالمات مقام‌ها و شهروندان اروپایی با مقام‌های آمریکایی گفت‌وگو کردند. هیات آلمانی به‌طور مشخص برای پیشبرد تحقیقات و گفت‌وگو در مورد رصد تلفن شخصی آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان، است که در واشنگتن به سر می‌برد.

اما به گزارش آسوشیتدپرس، موضوع رصدها و نظارت‌ها بر اطلاعات اما به اروپا ختم نشده است. از یک سو فاش شده که سرویس اطلاعاتی آمریکا در ژاپن نیز فعالیت‌هایی همچون شنود و جمع‌آوری اطلاعات داشته است و از سوی دیگر روزنامه آمریکایی واشنگتن‌پست خبر از «رخنه» سازمان امنیت ملی آمریکا به مسیر انتقال داده‌ها و اطلاعات سرویس‌های گوگل و یاهو داده است. این‌بار پای سازوکار اطلاعاتی بریتانیا نیز به میان کشیده شده و آمده است که دو کشور در رصد این اطلاعات با یکدیگر همکاری کرده‌اند. اما کیت الکساندر، رییس این سازمان می‌گوید آنها اجازه دسترسی به اطلاعات شبکه‌های مجازی را نداشته‌اند. از سوی دیگر دولت اندونزی سفیر استرالیا را به دلیل انتشار گزارش‌هایی مبنی بر نقش سفارتخانه‌های این کشور در بخشی از «شبکه جاسوسی آمریکا» در آسیا، به وزارت خارجه فراخوانده است.

ناکامی در جاسوسی از حزب‌الله

تریستان اش، افسر بازنشسته سازمان مبارزه با تروریسم آمریکا که زیر نظر سیا کار می‌کند، در مصاحبه با روزنامه کویتی «الرأی» گفت همه تلاش‌های واشنگتن برای جاسوسی از حزب‌الله لبنان تاکنون با در بسته مواجه شده است. وی خاطرنشان کرد: حزب‌الله تنها حزبی است که نمی‌توان از آن جاسوسی کرد، چراکه این حزب از تجهیزات ارتباطی سیم‌دار استفاده می‌کند و به کارگیری تجهیزات بیسیم توسط مسوولان حزب‌الله بسیار محدود است. او با اشاره به استفاده برخی از مسوولان حزب‌الله از دستگاه‌های بیسیم ویژه و امکان دریافت اطلاعات از این دستگاه‌ها، گفت: اطلاعاتی که از این طریق به دست می‌آید گرچه باعث می‌شود ما درباره اقدامات حزب‌الله به طور کامل بی‌اطلاع نمانیم، اما در سطح مطلوبی نیست. او افزود: بدون تبانی با مسوولان محلی، غیرممکن است که بر روی تمام خطوط ارتباطی در خاورمیانه شنود صورت گیرد.

ملاقات با اسنودن در مسکو

یک قانونگذار آلمانی گفت که ادوارد اسنودن را در مسکو ملاقات کرده است و طی این دیدار، اسنودن از تمایل خود برای سفر به آلمان و کمک به روند تحقیقات درخصوص جاسوسی آمریکا از صدراعظم این کشور سخن گفت. به گزارش رویترز، «هانس کریستیان استروبله»، قانونگذار اپوزیسیون سبزها به شبکه خبری ای‌آردی آلمان گفت ادوارد اسنودن، مقاطعه‌کار سابق آژانس امنیت ملی آمریکا، چیزهای زیادی می‌دانست. او وعده داده جزییات ملاقاتش و نامه اسنودن به دولت آلمان و دادستان فدرال را به زودی عمومی کند. او گفت: اسنودن اعلام آمادگی کرده است تا با توجه به اینکه آژانس امنیت ملی آمریکا تحقیقات در این زمینه را تحریم کرده است، به آلمان آمده و شهادت دهد.

گزارش

حمله اسراییل به پایگاه نظامی سوریه

• آنطور که رسانه‌ها می‌گویند اسراییل بار دیگر به یک پایگاه در سوریه حمله کرده است. این بار نیز با بیم رسیدن موشک‌های سوری به دست حزب‌الله. خبرگزاری آسوشیتدپرس و شبکه سی‌ان‌ان، به نقل از مقام‌های آمریکایی گزارش داده‌اند که اسراییل روز «پنجشنبه» یک پایگاه نظامی در خاک سوریه را هدف قرار داده است. آسوشیتدپرس گزارش داده که یک مقام دولت اوباما تایید کرده است شامگاه پنجشنبه جنگنده‌های اسراییلی این حمله را انجام داده‌اند. این خبرگزاری به نقل از یکی دیگر از مقام‌های امنیتی آمریکایی می‌افزاید هواپیماهای اسراییلی موشک‌های اس‌ای-۱۲۵ روسی را در بندر لاذقیه، هدف قرار داده‌اند. در تحولی دیگر بازرسان سازمان منع استفاده از تسلیحات شیمیایی گفته‌اند تجهیزات اعلام‌شده تولید سلاح‌های شیمیایی سوریه نابود شده‌اند. در همین حال جان کری، با استقبال از موفقیت‌آمیز بودن مرحله نخست امحای تسلیحات شیمیایی در سوریه، تاکید کرد که راهاندازی از سلاح‌های شیمیایی در این کشور جایگزین پایان جنگ داخلی نیست. این در حالی است که گمانه‌زنی‌ها درمورد زمان برگزاری ژنو۲ همچنان ادامه دارد. اخضر الابراهیمی، نماینده ویژه سازمان ملل و اتحادیه عرب در امور سوریه، گفت مطمئن نیست که کنفرانس صلح سوریه در ژنو به موقع برگزار شود. ابراهیمی در تلاش است تا این نشست را که به «ژنو۲» موسوم است، در ماه جاری میلادی (نوامبر) برگزار کند. اخضر الابراهیمی همچنین در کنفرانسی مطبوعاتی که در پایان سفر چهارروزه‌اش به دمشق برگزار کرد، گفت: ژنو۲ در راستای اجرای توافقاتی است که در کنفرانس پیشین ژنو به دست آمد و ما معتقدیم که مصوبات کنفرانس پیشین ژنو باید اجرایی شود. در همین حال فرستاده ویژه رییس‌جمهوری روسیه به خاورمیانه اعلام کرد مسکو در تلاش است تا یک دیدار غیررسمی میان دولت و مخالفان سوری پیش از نشست ژنو۲ برگزار کند. از سوی دیگر عفو بین‌الملل می‌گوید از ورود صدها پناهجوی سوریه که قصد فرار از کشور و ورود به اردن را داشتند، جلوگیری شده است. این در حالی است که عمران الزعبی، وزیر اطلاع‌رسانی سوریه با انتقاد از برخی مواضع اخضر الابراهیمی تاکید کرد که وی باید بی‌طرفانه عمل کند. همچنین دیده‌بان حقوق بشر سوریه در جدیدترین آمار خود اعلام کرد که با گذشت ۳۱ ماه از آغاز درگیری‌ها در سوریه، بیش از ۱۲۰هزار نفر در این کشور جان خود را از دست داده‌اند. در تحولات میدانی نیز ارتش سوریه پس از ۲۷روز درگیری با مخالفان در «السفیره» واقع در حومه حلب، توانست کنترل این شهر استراتژیک را به‌طور کامل به دست بگیرد.

دور و نزدیک

«عفو سیاسی» بحث‌برانگیز در پارلمان تایلند

• **خبرگزاری فرانسه:** مجلس سفلی پارلمان تایلند، لایحه عفو سیاسی مورداختلافی را تصویب کرد که مخالفان معتقدند به نخست‌وزیر سابق این کشور اجازه می‌دهد به این کشور بازگردد و باعث ایجاد درگیری‌های داخلی شود. منتقدان معتقدند این عفو سیاسی که تایید مجلس علیا را نیز نیاز دارد، سوءاستفاده‌های پیشین از جمله کشتار معترضان غیرمسلح را رفع می‌کند.

تظاهرات هواداران اخوان‌المسلمین

• **اسکای‌نیوز:** با نزدیک‌شدن زمان محاکمه مرسی، هزاران نفر از طرفداران اخوان‌المسلمین با پاسخ مثبت به فراخوان گروه‌های اسلامگرا، در مناطق مختلف مصر به ویژه پایتخت، دست به تظاهرات زدند. هزاران‌نفر از هواداران گروه‌های اسلامگرای مصری به ویژه طرفداران اخوان‌المسلمین در خیابان‌های شهرهای بزرگ مصر، از جمله قاهره پایتخت، دست به تظاهرات زدند.

آغاز مذاکره دولت پاکستان با طالبان این کشور

• **رویترز:** نخست‌وزیر پاکستان عنوان کرد اسلام‌آباد مذاکرات با گروه طالبان این کشور را آغاز کرده است تا جریانی را که باعث قربانی‌شدن افراد بی‌گناه و اعضای مراکز قانونگذاری می‌شود، متوقف کند. طالبان پاکستان که مستقل از طالبان افغانستان فعالیت می‌کند، عامل اکثر خشونت‌ها در این کشور بوده است. در این راستا فرستاده ارشد پاکستان در لندن در بیانیه‌ای گفت: نوازشریف، نخست‌وزیر پاکستان از شروع مذاکرات با طالبان خبر داده است.

درخواست کمک «مالکی» از آمریکا

• **خبرگزاری فرانسه:** نوری المالکی، نخست‌وزیر عراق، می‌گوید کشورش برای مقابله با اقدام‌های تروریستی گروه القاعده به کمک‌های آمریکا نیاز دارد. نخست‌وزیر عراق که در موسسه آمریکایی صلح در واشنگتن سخنرانی می‌کرد ظهور مجدد نیروهای افراطی در کشورش را نتیجه خلأ قدرت در منطقه دانست. مالکی با اشاره به همکاری نیروهای آمریکایی با نظامیان عراقی گفت: دو کشور شریک یکدیگرند و در جنگ با تروریسم خون داده و بر گروه‌های تروریستی در عراق پیروز شده‌اند.

تشدید تدابیر امنیتی در «سین کیانگ» چین

• **بی‌بی‌سی:** گفته می‌شود اقدامات امنیتی در استان مسلمان‌نشین سین‌کیانگ، در غرب چین، تشدید شده است. روز چهارشنبه پلیس چین اعلام کرد که پنج‌نفر را به ظن دست‌داشتن در تصادف مرگبار چند روز پیش میدان «تیان‌آن‌من» بازداشت کرده است. پلیس سین‌کیانگ می‌گوید که با «خانواده‌های حساس مذهبی» ملاقات‌هایی داشته است.

کارگران ساختمانی شبح «چاوز» را دیده‌اند

• **رویترز:** نیکلاس مادورو، رییس‌جمهور ونزوئلا گفته است که کارگران ساختمانی، شب‌هنگام زمانی که در زیرزمین مشغول کار بودند، شبح هوگو چاوز، رییس‌جمهور درگذشته این کشور را مشاهده کرده‌اند. در جدیدترین نوع این افسانه‌سازی‌ها، مادورو در گفت‌وگو با تلویزیون رسمی ونزوئلا گفته است که کارگران ساختمانی در مترو پایتخت برای لحظاتی صورت چاوز را مشاهده کرده‌اند.

ادامه از صفحه اول

آداب سیاست روسی

بدون حضور ایران و غالبا به زیان ایران و با درنظرگرفتن سهم زیر حداقل برای ایران! باری، دوستان مذکور که هنوز از ادبیات عصر تزارها استفاده کرده و با تبختری قرون‌وسطایی رویاروی دولتمردان منتخب و برآمده از مردمسالاری می‌نشینند، یک پیش‌فرض بیشتر ندارند و آن این است که ایرانی‌ها چاره‌ای جز راه‌آمدن با ما نخواهند داشت و ما نیز از این برگ در دو میز استفاده می‌کنیم. یکی میز معادلات سیاسی با اروپا و آمریکا و دیگری، میز فشار سیاسی و انتفاع اقتصادی از ایران. لابد به همین دلیل بوده است که به خود اجازه داده‌اند که قرارداد فروش موشک‌های اس-۳۰۰ را در حالی که تمام پول آن را دریافت کرده‌اند، یکطرفه ابطال کنند و البته حق این پرسش باقی است که با کدام ضمانت اجرا چنین پرداخت‌هایی صورت گرفته است. این است معنای حمایت روس‌ها از ایران. اتفاقا در شرایط جدید که ایران نیازمند گشودگی روابط سیاسی با غرب و رفع تحریم‌هاست، بهترین سیاست ما در برابر همسایه شمالی، تاکید بر ادامه مذاکره و رفع تنش‌های سیاسی و حل بحران‌های منطقه‌ای برای دفاع از مردم و کاهش تنش‌های خطرناک است. روسیه می‌تواند با حمایت از این مذاکرات و کمک به حصول نتایج سریع در رفع تحریم‌ها، به استحکام موضع ایران مساعدت کرده و حسن‌نیت خود را به همسایه بزرگ جنوبی ابراز کند. در غیر این صورت پیشنهاد قراردادهای تازه یا جایگزین نظامی در این شرایط، در حالی که تعهدات سابق را (به بهانه‌های مغایر معاهدات دوجانبه و پیمان‌های بین‌المللی) هنوز اجرا نکرده و معطل نگاه داشته، جز تحریک افکار مذاکره‌کنندگان با ایران و ارسال پیامی تنش‌زا و غیرسازنده هیچ مفهوم دیگری ندارد.